

záhrada

Centrum
nezávislej
kultúry

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI 2021

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n. o. BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2021

ÚVOD

Identifikačné údaje

Názov neziskovej organizácie:

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n. o.

Adresa:

Nám. SNP 16/16

974 01 Banská Bystrica

IČO:

37954610

DIČ:

2022080236

Právna forma:

Nezisková organizácia

Zápis v registri n. o.:

OÚ B. Bystrica 19.1.2005

Činnosť organizácie pokračovala v súlade s cieľmi a poslaním vyjadrenými v štatúte Záhrada – Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Hlavnou náplňou činnosti Záhrady – Centra nezávislej kultúry, n.o. v roku 2021 bolo pokračovať v príprave a realizácii kultúrneho a komunitného programu, venovať sa celoročnej prevádzke dvoch priestorov na podujatia – sály Z1 a Z2, vrátane kaviarne a údržby okolia; ďalej realizácia vlastných umeleckých a vzdelávacích projektov a spolupráca s inými umeleckými subjektmi a partnermi z verejnej správy i mimovládneho občianskeho sektora. Priestor kultúrneho centra Záhrada sa stal súčasťou mestského života a diania, je naďalej miestom stretávania sa rozličných komunít a obyvateľov mesta, realizácie projektov mladých ľudí, začínajúcich i etablovaných umelcov či miestom pre oddych a voľnočasové aktivity.

Týmto vyjadrujeme veľkú vďaku všetkým donorom, sponzorom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí sa pričínili o napĺňanie cieľov našich projektov a revitalizáciu záhradného parku.

ZÁHRADA – CNK a jej aktivity

Štatutárne orgány

Správna rada

Csilla Droppová

Zuzana Majlingová

Dušan Kováč

Dušan Krnáč

Marek Adamov

predsedníčka Správnej rady

členka Správnej rady

člen Správnej rady

člen Správnej rady

člen Správnej rady

Štatutárny orgán

Milan Zvada

riaditeľ n. o.

Predmet činnosti

1. Ochrana ľudských práv a základných slobôd.
2. Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva.
3. Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúry a umenia, rozvoj filantropie.
4. Vzdelávanie a rozvoj v oblasti sociálnych zručností, telesnej kultúry, etickej a estetickej výchovy a zdravého životného štýlu.
5. Vzdelávanie, výchova a rozvoj v oblasti umeleckých činností a masmediálnej komunikácie.
6. Poradenská, informačná činnosť a zabezpečovanie voľnočasových aktivít pre širokú verejnosť.
7. Organizovanie workshopov, školení, konferencií a kongresov,
8. Vydavateľská a propagačná činnosť.
9. Administrovanie projektov v sociálnej, kultúrnej, umeleckej a vzdelávacej oblasti, grantových a podporných programov.
10. Zabezpečovanie zariadenia, správy, údržby, obnovy a prenájmu priestorov, objektov a zariadení slúžiacich pre potreby fungovania a rozvoja činnosti neziskovej organizácie.

Projekty (Fond na podporu umenia)

V roku 2021 bol realizovaný a uzavretý trojročný projekt podporený v jednom z grantových programov Fondu na podporu umenia. Hlavnými výstupmi projektu bola organizácia a spoluorganizácia kultúrnych a iných podujatí, ich príprava, realizácia a propagácia. Okrem organizácie podujatí boli zabezpečované aj ďalšie činnosti nevyhnutné na realizáciu projektu: koordinácia a administrácia projektu, komunikácia s verejnosťou, príprava a dramaturgia podujatí a ich technické zabezpečenie (osvetľovacie a ozvučovacie služby). Všetky podujatia boli organizované za dodržiavania protipandemických opatrení, niektoré formou online podujatia, iné s obmedzenou kapacitou.

ZÁHRADA 2021 – kultúrny a umelecký program

Projekt celoročnej dramaturgie **Záhrada 2019-21** bol tretí rok realizovaný priebežne v období od januára do decembra, v závislosti od plánovaného programu kultúrneho centra a vhodných termínov pre účinkujúcich umelcov, ako aj v závislosti od platných protipandemických opatrení s obmedzenou kapacitou alebo online formou. Projekt z veľkej časti pokryl prevádzkové, organizačné a personálne náklady nevyhnutné k realizácii programu.

Vďaka realizovanému projektu Záhrada 2021 sa podarilo zorganizovať spolu vyše 160 kultúrnych akcií s medzinárodnou účasťou, z toho viac ako polovica bola priamo podporená v rámci dotácie z FPU. Všetky podporené akcie navštívilo a/alebo sledovalo online vyše 9000 ľudí – priaznivcov dobrej hudby, divadla, tanca, tematických podujatí a ostatných návštevníkov. Na podporu ďalšieho rozvoja organizácie z personálneho a inštitucionálneho hľadiska boli do praxe uvedené stratégie rozvoja organizácie, ľudských zdrojov a práce s publikom v podobe prijatých interných dokumentov.

Rok 2021 bol vzhľadom na pokračujúcu pandémiu špecifický pre všetky oblasti spoločenského a kultúrneho života. Obmedzenia v prevádzke sa dotýkali aj segmentu kultúrneho a kreatívneho priemyslu, kde je predpokladom hromadné stretávanie sa ľudí

rôznych záujmov a profesií na podujatiach. Prevádzky divadiel a kultúrnych centier boli veľkú časť roka pre verejnosť nedostupné (január-máj), v rámci realizácie projektu boli niektoré podujatia organizované formou online prezentácie, alebo bol priestor využitý na rezidenčné pobyty umelcov a umeleckých kolektívov.

Na tvorbu programu mali vplyv viaceré faktory, ktoré sťažovali plánovanie podujatí, komunikáciu s účinkujúcimi ako aj s potenciálnymi návštevníkmi (úplné aj čiastočné obmedzenia pri návšteve a organizovaní hromadných kultúrnych podujatí počas roka). To malo výrazný vplyv na finančnú stabilitu organizácie (napr. zníženie príjmov zo vstupného a bežnej činnosti organizácie, ako aj výdavkov na ubytovanie a i.), a tým aj realizáciu podujatí.

Realizácia projektu celoročnej dramaturgie Záhrady ako priestoru na stretávanie sa rôznych ľudí a umeleckú konfrontáciu bola prínosná nielen pre návštevníkov organizovaných akcií, ale aj v rámci celkového dopadu na kultúrny a spoločenský rozvoj mesta Banská Bystrica. Z ohlasov divákov a účastníkov podujatí môžeme potvrdiť, že prevádzkovanie Záhrady ako priestoru pre kultúru a komunity rozvoj plní svoj spoločenský a verejnoprospešný účel.

Divadlo/tanec/performance

Kultúrne centrum Záhrada hostovalo nielen inscenácie etablovaných slovenských divadelných skupín a tvorcov (**Na peróne, Med a Prach, Divadlo na vysokej nohe**), ale programovo sa zameralo aj na nové formy online prezentácie v oblasti divadla (**Levin: The Great Oranges Journey [de], Speilkollektiv: Eko-spovednica [cz]**). V rámci tanečnej dramaturgie Záhrada hostovala sólo performerky **Zuzany Kakalíkovej: Am I in the picture?** inšpirované životom a dielom fotografky Francesci Woodman, tanečnú inscenáciu **Lucie Kašiarovej a kolektívu Ufftenživot** s názvom **Mnohodinec** či site-specific pohybovú performanciu **Sapiens Territory** v exteriéri Záhrady. Súčasťou divadelnej dramaturgie boli premiéry a reprízy miestneho **Divadla z Pasáže** a nezávislého divadelného zoskupenia **Odivo**, ktorým Záhrada poskytuje domovský priestor.

Hudba

V rámci hudobného programu boli zorganizované koncerty slovenských tvorcov, interpretov a kapiel, ako napr. **Dorota Nvotová, Darkness Positive, Saténové ruky** či **Braňo Jobus**. Vzácnosťou bolo uvedenie koncertu **The Electric Tribute Band** ako poctu legendárnej miestnej bigbeatovej kapele The Electric, ktorá hrala v rokoch 1963-68, ako aj hostovanie americkej country soulovej kapely **The Carpenter Ants**. Z experimentálnych a jazzových žánrov Záhrada uviedla **AMC Trio & Samuel Marinčák, Alf Carlsson & Jiří Kotača, Drumology & Picture** či inštrumentálne trio z Prahy **Hubnutí řízené počítačem**.

Osobitná pozornosť bola venovaná začínajúcim i menej známym talentom na hudobnej scéne, ako napr. **Soté, Out of Hands** či **Secret Session**. Hudobnú ponuku dopĺňali dídžeji elektronickej scény v rámci formátu **Break It!**

Tematické a vzdelávacie podujatia

Diskusie, prednášky a tematické podujatia boli organizované priebežne počas celého roka. Podujatie **Odkrývanie**, venované odkazu Jána Langoša, prebehlo vo forme diskusie s názvom **Čo je historická udalosť?** Podujatie **#PRIDE #BB** tento rok kládlo dôraz na tému binárneho uvažovania o ľudskom rode, ktorá bola reflektovaná v rámci prednášok, diskusií a živej knižnice. Záhrada spolupracovala na organizácii diskusných blokov v rámci medzinárodnej ľudskoprávnej konferencie **HUMAN FORUM** a zorganizovala niekoľko diskusií s odborníkmi a občanmi na rôzne témy, ako napr. Medzinárodný deň Rómov, mestské lesy, občiansky aktivizmus, plagiátorstvo, duševné zdravie a iné. Záhrada hostovala niekoľko festivalov (napr. **PANSLAM – slam poetry**), z toho organizovala tri vo vlastnej dramaturgii (**Festival EMBARGO**

na tému digitálnych médií a sociálnych sietí, ich výhod a rizík; **KRE:π festival** a **Festival o živote a smrti – „Venček alebo rakvičku?“**). Vzdelávací program dopĺňali prednášky z oblasti IT technológií (iTlak) a workshopy.

Záhradný rezidenčný program

Záhrada na základe 27 prijatých prihlášok na otvorenú výzvu na rezidencie zabezpečila technické, organizačné a propagačné podmienky pre vznik ôsmich autorských diel v rôznych žánroch.

Natália Vaňová [sk]

Radoslav Piovarči & Paulína Šmatláková: CHARON [sk]

Diana Khwaja: ConAction [sk]

Pawel Korbus: Post-Apocalyptic Contemplations [pl]

Jatun Risba & Xiola Yin: 'Numb Nature' [si/tw]

ALTER EGO (X): Leche mon coeur [fr]

Joanna Maria Gierdal: MEYDL [sk/pl]

Jazmína Píktorová & Sabina Bočková: Mikrosvěty [cz]

Výstavy (Program vizuálneho umenia)

Natália Šimonová [lokal]

Matej Fabián [import]

Robert Nilsen Chromý [komuniké V]

Jan Kostaa: Future [komuniké VI]

Ďalšie projekty a podujatia

Európsky zbor solidarity (Erasmus+ KA1 / European Solidarity Corps)

Záhrada je od septembra 2013 akreditovaná ako koordinujúca, vysielajúca a hostujúca organizácia v rámci programu Európskeho zboru solidarity (resp. Európskej dobrovoľníckej služby). Akreditácia bola obnovená v roku 2015 a naposledy v roku 2020 získaním tzv. Quality Label. Vďaka projektom v rámci Európskeho zboru solidarity môžu mladí ľudia vo veku 17-30 rokov stráviť 2-12 mesiacov vo vybranej akreditovanej organizácii po celom svete. Cieľom dobrovoľníckej služby je získať nové vedomosti, zručnosti a kompetencie v rôznych oblastiach, ktoré zapojené organizácie ponúkajú. Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať v oblastiach ako napr. práca s deťmi a mládežou, charitatívna činnosť, ekológia, sociálna a komunitná práca, umenie a tvorivosť, neformálne vzdelávanie, voľný čas a iné.

ECS dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorých hosťovala Záhrada, sa doteraz podieľali na rozvoji takmer všetkých viditeľných i „neviditeľných“ aktivít – príprava, realizácia a technická podpora podujatí, programová spolupráca, organizácia vlastných podujatí a projektov (workshopy, prednášky, koncerty a i.), administratívna pomoc, prevádzka kaviarne, údržba záhradného parku a okolia, networking a mnohé iné. V roku 2021 bol Národnou agentúrou pre Erasmus+ schválený dvojročný projekt pre štyroch dobrovoľníkov/dobrovoľníčky.

SKOLARTCITY pre kreatívne učenie na školách a vo verejnom priestore (Erasmus+ KA2)

V apríli 2021 Záhrada začala s realizáciou projektu strategického partnerstva podporujúceho inovácie vo vzdelávaní v trvaní 18 mesiacov s názvom „SKOLARTCITY for Creativity in Schools and Public Spaces“. V projekte okrem Záhrady ako žiadateľskej organizácie figurujú dve ďalšie partnerské organizácie – Společnost pro kreativitu ve vzdělávání z Prahy a Škogled z Belehradu. Pridruženými partnermi sú dve stredné školy

v Banskej Bystrici – Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša a Stredná odborná škola informačných technológií a základná škola Vlada Obradovič Kamení v mestskej časti Ledine v Belehrade. Lokálnymi partnermi projektu sú tiež Centrum komunitného organizovania a program neformálneho vzdelávania Školy za demokraciu.

Hlavným cieľom projektu je prepojiť sektor umeleckej praxe (kreatívny a kultúrny priemysel) a sektor školského vzdelávania. Študenti a študentky majú vďaka projektu možnosť zoznámiť sa bližšie s novými možnosťami, ako vnímať verejný priestor a objavovať úlohu tvorivosti v každodennom živote. Realizované aktivity pomôžu mladým ľuďom získať nielen praktické poznatky v rámci zvolených tematických oblastí školských osnov a predmetov, ale aj rozvíjať zručnosti a kompetencie pre život v 21. storočí v oblastiach ako napr. ľudské práva, kritické myslenie, digitálna bezpečnosť, umenie vo verejnom priestore a i. Vďaka účasti na tvorivom procese prípravy triednych projektov budú mať mladí ľudia možnosť realizovať vlastné nápady a ponúkať riešenia, ktoré smerujú k rozvoju občianskeho povedomia, demokracie, tvorivosti a porozumeniu vzťahov v okolí a mieste, kde žijeme.

Hmatateľnými výstupmi projektu budú Metodika kreatívneho učenia vo verejnom priestore a Príručka osvedčených postupov. V rámci projektu sa uskutočnia dve konferencie kreatívneho vzdelávania v Banskej Bystrici (21.-22.9. 2022) a Belehrade (20.-21.10. 2022).

Záhradný park

V roku 2021 Záhradný tím spolu s miestnymi dobrovoľníkmi pokračoval v revitalizácii záhradného parku a rozvoji komunitného života. Venovali sa zveľaďovaniu exteriéru kultúrneho centra a vďaka podpore sponzorov a individuálnych darcov sa podarilo udržať plnohodnotný priestor pre prezentáciu a tvorbu rôznych druhov umenia a pre aktivity širokej verejnosti a komúní. Záhrada zo získaných darov od Rotary Club Banská Bystrica a Komunitnej nadácie Zdravé mesto dokončila rekonštrukciu fontány, ktorej prítomnosť do záhradného parku prináša dôležitý vodný prvok, ako aj dotvára jeho estetické kvality.

Partnerstvá – spolupráca so školami a inými organizáciami

Aj v roku 2021 Záhrada pokračovala v spolupráci so strednými a vysokými umeleckými školami, čím zachováva kontinuitu podpory a rozvoja tvorby mladých a začínajúcich umelcov v rámci napĺňania cieľov celoročného projektu (návšteva podujatí študentmi a študentkami troch fakúlt **Akadémie umení v Banskej Bystrici** či **prezentácie prác študentov iných škôl**).

Záhrada ďalej spolupracovala s jednotlivými **miestnymi i celoslovenskými organizáciami**: Divadlo z Pasáže, Nezávislé divadelné zoskupenie ODIVO, Kníhkupectvo Artforum BB, SKOKI, Literárna bašta, Nie v našom meste, Stredoslovenská galéria, Konzervatórium J.L.Belu, Stredná odborná škola informačných technológií, Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša, Alliance Francaise, Nadácia Zastavme korupciu, Mesto Banská Bystrica, Centrum komunitného organizovania, A7rooms, Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Bystriny, Nadácia Orange, Amnesty International SK, Liga za duševné zdravie, Spoločnosť pro kreativitu ve vzdělávání, Rotary Club BB, Komunitná nadácia Zdravé mesto a ďalšie.

Veľmi dôležitou súčasťou inštitucionálnych partnerstiev sú aj vzťahy na poli mediálnom, kde k významným partnerom patria: Rádio Devín, Rádio FM, Informačné centrum Banská Bystrica, Kam do mesta, portály bbonline.sk a bystrica24.sk.

Správa o činnosti za rok 2021

V roku 2021 boli plánované projekty realizované podľa zámerov a predstáv. Momentálne v Záhrade navzájom spolupracujú tri tímy: produkčno-dramaturgický, technický a prevádzkový tím. Do prevádzky Záhrady ako kaviarne, kultúrneho centra a verejného priestoru je priamo zapojených vyše dvadsať ľudí. V budove funguje divadelná kaviareň s prevádzkovou dobou od 10:00 do 22:00. Architektonická a urbárna podoba okolia Záhrady prechádza zmenami (úprava parku, prístupových ciest a chodníkov).

Vzhľadom na prepuknutie pandémie covid-19 a s tým súvisiace opatrenia Úradu verejného zdravotníctva ako aj Vlády SR bola počas roku 2021 obmedzená prevádzka kultúrneho centra pre verejnosť v mesiacoch január až apríl, a ďalej v mesiacoch november a december. Tieto skutočnosti mali výrazný dopad na prevádzku a ekonomiku organizácie. V mesiacoch január až marec 2021 boli prijaté šetriace opatrenia vo forme zníženej odmeny pre hlavných pracovníkov organizácie na 60 percent ich pravidelného príjmu za poskytnuté služby. V mesiacoch apríl až august 2021 to bolo 80 percent, od septembra 2021 sa počítalo s pôvodnou výškou ich mesačného príjmu.

Udalosti po ročnej uzávierke

Finančné prostriedky získané v roku 2021 budú použité v ďalšom období v súlade so zákonom č. 213/1997 Zb. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a schváleného štatútu na financovanie činností, ktorých predmetom je poskytovanie všeobecne prospešných služieb, najmä ďalší rozvoj organizácie.

Organizácia tak ako v roku 2020 mala kladný hospodársky výsledok. Tržby zo vstupného zaznamenali mierny pokles oproti roku 2020. V roku 2022 očakávame lepší vývoj aj vzhľadom na uvoľnené protipandemické opatrenia.

Závazky ani pohľadávky oproti roku 2020 nezaznamenali výraznú zmenu, ktorá by mala dopad na celkovú finančnú situáciu v organizácii. Po skončení účtovného obdobia 2021 nenastali udalosti osobitného významu. V organizácii neexistujú významné finančné riziká, očakávame návrat k plnej prevádzke s možnosťami príjmu za predaj služieb organizácie (napr. prenájmy, vstupné a i.) bez výrazných kapacitných obmedzení pri organizovaní podujatí.

Zámery a ciele na rok 2022

Na rok 2022 bol schválený nový projekt dramaturgie kultúrneho centra z Fondu na podporu umenia. Hlavný zámerom v tomto roku je pokračovať v nastúpenej ceste vytvárania podmienok pre tvorbu a prezentáciu súčasného a komunitného umenia ako aj podporu vzdelávania prostredníctvom rôznorodých podujatí. Pokračovať sa bude v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom návštev festivalov a účasťou na stretnutiach kultúrnych manažérov.

V roku 2022 Záhrada pokračuje v realizácii projektu strategického partnerstva v programe EÚ Erasmus+ podporujúceho inovácie vo vzdelávaní s názvom „SKOLARTCITY for Creativity in Schools and Public Spaces“. Výstupom projektu budú metodika kreatívneho vzdelávania na verejných priestoroch a príručka osvedčených postupov. Dve konferencie na

tému kreatívneho vzdelávania sa budú konať na jeseň v Banskej Bystrici a Belehrade.

Ďalšie ciele organizácie v roku 2022 sú rozvojové – plánuje sa naplno využívať potenciál záhradného parku pre voľno-časové a športové aktivity počas leta, ďalej zveľaďovať okolie a vytvárať otvorený kultúrny a životný priestor pre širšiu verejnosť a komunity.

KONTAKTY

Kontakty

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.

Nám. SNP 16/16

974 01 Banská Bystrica

www.zahradacnk.sk

e-mail: zahradacnk@gmail.com

Csilla Droppová – predsedníčka Správnej rady:

mobil: 0905 626 117, e-mail: csilla.droppova@gmail.com

Dušan Krnáč – člen Správnej rady:

mobil: 0903 483 292, e-mail: anticomics.d@gmail.com

Zuzana Majlingová – členka Správnej rady:

mobil: 0908 966 555, e-mail: zmailingova@gmail.com

Dušan Kováč – člen Správnej rady:

mobil: 0905 644 610, e-mail: kovac@bbexpo.sk

Marek Adamov – člen Správnej rady:

mobil: 0907 137 145, e-mail: marek@stanica.sk

Milan Zvada – riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

mobil: 0907 628 127, e-mail: milan.zvada@gmail.com

Spracoval: Milan Zvada, riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

Schválil: Csilla Droppová, predsedníčka Správnej rady

Overil: Dušan Krnáč, člen Správnej rady